

22.10.2024

Dnro 662/03.04.04.19/2023

Asia	Valitus ympäristölupa-asiassa
Valittajat	Mikko Jokela, Eetu Rusi, Mika Luoto, Susanna Fränti-Luoto, Tuula Jokela, Marco Somerpalo, Aino-Maria Rapala, Matias Särkilahti, Timo Valtosen kuolinpesä c/o Esa Valtonen, Rauli Kivimäki, Ritva Kivimäki, Terhi Moliis, Liisa Pankkonen, Kari Rautio, Thian Daengna
Luvan hakija	Ruskon kunta
Päätös, josta valitetaan	<p>Ruskon kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta, 28.4.2023 (20.4.2023 § 29)</p> <p>Rakennus- ja ympäristölautakunta on myöntänyt Ruskon kunnalle ympäristöluvan maankaatopaikka-alueen lopettamiseen ja maisemointiin. Toiminnalle on asetettu lupamääräykset 1–20 ja ne kuuluvat seuraavasti:</p> <p>Lupamääräykset:</p> <p>Toimintaa koskevat määräykset</p> <ol style="list-style-type: none">Toimintaa tulee harjoittaa lupahakemuksessa esitetyllä tavalla siten, ettei siitä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle, ympäristön pilaantumista, epäsiisteyttä, viihtyisyyden vähentymistä tai muuta näihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa.Kaatopaikka-alueen maisemointi ja jälkihoitaminen tulee aloittaa rakentamalla ojat vesien johtamiseksi siten, etteivät ne aiheuta vettymistä tai muuta haittaa naapurikiinteistöjen alueelle. Ojitukset tulee toteuttaa ennen muita alueella tehtäviä toimenpiteitä. Jätetäytön maamassojen muotoilu ei tule aloittaa ennen kuin vesien johtamisjärjestelyt ovat valmiit.Kiinteistöllä saa tehdä hakemuksessa esitettyjä maansiirto- ja työkoneilla tehtäviä toimenpiteitä arkisin klo 7.00-18.00

4. Toiminta-alueen rajat on merkittävä maastoon. Töiden suorittamisen aikana ulkopuolisten pääsy työmaa-alueelle tulee estää vaaratilanteiden välttämiseksi.

5. Maisemoitavalle alueelle ei saa vastaanottaa muualta tuotavia maa-aineksia.

Melu, pöly ja tärinä

6. Maansiirtotyöt ja liikennöinti on järjestettävä niin, että pöly tai melu ei aiheuta haittoja ympäristössä. Pölyämistä on tarvittaessa estettävä kastelemalla.

7. Toiminnasta ei saa tärinän, maansortumien tai irtolohkareiden muodossa aiheutua haittaa tai vahinkoa ympäristössä oleskeleville tai asuville. Naapurikiinteistöille valuneet maamassat ja lohkarit on työn yhteydessä siirrettävä maankaatopaikan alueelle.

Jätteet ja kemikaalit sekä maaperän suojele

8. Alueella ei saa varastoida polttoaineita.

9. Mikäli pilaantunutta maata havaitaan työn edetessä, työ tulee keskeyttää, ja pilaantuneesta maasta on ilmoitettava välittömästi ympäristönsuojeluviranomaiselle. Maa-aineksen pilaantuneisuus on selvitettävä riittävässä laajuudessa, ja luvanhaltijan on ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin puhdistustarpeen arvioimiseksi ja tarpeellisten puhdistustoimenpiteiden toteuttamiseksi.

10. Luvan haltijalla tulee olla valmiudet tuotantoalueella tapahtuvien konevaurioiden tai onnettomuuksien aiheuttamien ympäristövahinkojen torjuntaan.

11. Luvan haltijan tulee puhdistaa mahdollisessa vahinkotilanteessa pilaantunut maaperä.

12. Toiminnassa syntyviä vaarallisia jätteitä ei saa varastoida työmaalla. Vaaralliset jätteet tulee toimittaa sellaiselle toimijalle, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä.

13. Toimintaa on harjoitettava siten, ettei jätteestä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Toiminnasta mahdollisesti syntyvät hyödyntämiskelpoiset jätteet, kuten paperi-, pahvi-, metalli- ja puujätteet, tulee toimittaa asianmukaisesti hyödynnettäväksi sellaiselle toimijalle, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä.

14. Toiminta, liikennöinti mukaan lukien, on alueella järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu pinta- tai pohjavesien eikä maaperän likaantumista.

15. Toiminta-alueella muodostuvat pintavedet tulee johtaa alueelta pois hallitusti siten, että ne ohjautuvat pois päin luokitellulta pohjavesialueelta.

Häiriötilanteet, tarkkailu ja raportointi

16. Onnettomuuksista ja muista poikkeuksellisista häiriötilanteista on tehtävä välittömästi ilmoitus Ruskon ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä ryhdyttävä heti toimiin vahingosta aiheutuvan ympäristöhaitan ehkäisemiseksi.

17. Luvanhaltijan tulee toimittaa yksityiskohtainen pohja- ja pintavesien tarkkailusuunnitelma ennen maisemointitöiden aloittamista. Suunnitelmaan tulee sisällyttää tiedot käytettävistä tarkkailupisteistä, näytteidenoton ajoittamisesta sekä näytteenottomenetelmistä. Suunnitelmaan tulee sisällyttää myös referenssinäytteenotto.

Vesinäytteistä tulee hakemuksessa esitettyjen parametrien; aistinvarainen laatu, pH, sähkönjohtavuus, kiintoaine, sameus, väri, happi, CODMn, kokonaistyyppi ja -fosfori, rauta, mangaani ja kloridi, lisäksi analysoida ainakin typpi (eri fraktiot), kokonaisfosfori, biologinen tai kemiallinen hapenkulutus, bakteerit, kloridi ja sähkönjohtavuus. Lisäksi näytteistä tulee määrittellä metallit ja öljyhiilivedyt.

Tarkkailua tulee jatkaa vuosittain jälkitarkkailuna suunnitelman mukaisesti. Jälkitarkkailu voidaan lopettaa, kun tarkkailutulosten perusteella voidaan varmistua, että vaikutuksia ympäristöön ei ole.

18. Lopettamistoimista tulee tehdä kertaluontoinen raportti. Kirjanpitoon tulee merkitä:

- alueella toteutuneet työskentelyjaksot
- toiminnassa syntyneet jätteet ja niiden toimituspaikat
- siirrettyjen maa-ainesten määrä
- alueen toteutuneet pinnanmuodot
- alueen pinta- ja pohjavesien tarkkailutulokset sekä näihin perustuva arvio kaatopaikkatoiminnan vaikutuksesta ympäristöön

Kirjanpito tulee toimittaa valvontaviranomaiselle, kun työt on saatu päätökseen.

19. Urakoitsijat ja asemaa hoitava henkilöstö tulee perehdyttää tämän ympäristöluvan ehtojen sekä poikkeuksellisten vahinkotilanteiden varalle. Toiminnasta vastaavan henkilön yhteystiedot tulee esittää Ruskon ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

20. Toiminnan olennaisesta muuttamisesta tai lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on ilmoitettava viipymättä Ruskon ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valittajien on katsottava vaatineen, että päätös maankaatopaikka-alueen lopettamiseen ja maisemointiin on kumottava ja palautettava uudelleen käsiteltäväksi länsiosan noin kolmen hehtaarin alalla olevan läjitysalueen lopettamiseksi ja maisemoimiseksi valittajien vaatimusten mukaisesti. Lisäksi on vaadittu, että niin sanottu ylimääräisen jätemaa olemassa olevalta läjitysalueelta on kuormattava pois ja kuljetettava luvallisiin vastaanottopisteisiin ja että maa-ainesta ei saa levittää jätemaista puhtaana olevalle noin 2,4 hehtaarin metsämaalle ja että sisäiseen siirtoon liittyvät toiminnot ja määräykset on hylättävä. Lisäksi on vaadittu, että Oja 1:n kaivuusta tuleva maa-aines on kuljetettava pois, eikä sitä saa levittää naapureiden kiinteistöille. Valituksessa on myös vaadittu, että läjitysalueen itä-, pohjois- ja länsipuolen sivuilta puuttuvat ojasuunnitelmat suunnitellaan ja toteutetaan siten, että vedet laskevat entisen laskusuunnan mukaisesti länteen päin kohden kaatopaikan porttia ja sieltä edelleen suunnitelman mukaisesti eteenpäin. Lisäksi on vaadittu, että koko läjitysalue ympäri on puhdistettava läjitysalueen kohdalta jätteistä puhtaaksi entiseen maanpintaan asti, rajanaapureiden kiinteistöjen alueelta on poistettava jätemaa ja maa-alue on puhdistettava, rajamerkit/-pyykkit nrot 171, 73, 42, 50, 72, 1, 14, 8, 15, 9, 16 on saatettava oikeille paikoilleen Maanmittauslaitoksen toimesta Ruskon kunnan kustannuksella. Valituksessa on myös vaadittu, että tehdään rajanaapureiden talousvesikaivojen tarkistukset ja puhdistustoimenpiteet, kaatopaikan johdosta kuolleet rajanaapureiden puut on korvattava ja muut kaatopaikan toiminnasta naapurustolle aiheutettujen kustannusten korvaaminen on otettava ympäristölupapäätökseen. Lisäksi on vaadittu, että läjitysalueen kaikkien sivujen luiskaus on tehtävä 1:3 tai loivemmaksi Sitowise Oy:n suunnitelman mukaisesti, luiskaukset on aloitettava entisestä alkuperäisestä, ennen kuin kunta aloitti yhdyskunta- ja jätemaan ajon kohteeseen, maanpinnan tasosta, ja että luiskauksen jälkeen maanpinta on tasoitettava ja peitettävä puhtaalla nurmikko-/savimullalla sekä kylvetään nurmikkosiemen ja istutetaan matalakasvuista havupuustoa. Valituksessa on myös vaadittu, että lukittava portti on pidettävä lukittuna ja on oltava kieltotaulu, josta näkee, että läjitysalue on lakkautettu. Ympäristölupapäätökseen on määrättävä tarkkailu-/havaintopisteitä kiinteistön 704-404-4-135 kohdalle raja-alueelle yksi kappale, kiinteistön 704-404-4-195 kohdalle kaksi kappaletta, kiinteistön 704-404-4-134 kohdalle yksi kappale ja kiinteistön 704-404-7-10 kohdalle yksi kappale. Muilta osin on oltava ympäristölupapäätöksen mukaisen päästöjen seurannan ja hallinnan sisältävä jälkihoitosuunnitelma.

Ympäristölupapäätökseen vakuus on asetettava ympäristönsuojelulain 42 §:n 3 momentin mukaisesti ja ympäristölupapäätökseen on lisättävä jätelain mukainen uhkasakko ja teettämishukka hankkeen toteuttamisen aikataulun noudattamiseksi.

Valituksessa on viitattu hakemuksesta annetuissa muistutuksissa esitettyihin vaatimuksiin ja todettu, että ympäristölupapäätöksessä ei ole huomioitu muistutuksen korjauspyyntöä, että kulku kaatopaikalle ei ole Kaharintieltä, vaan Päällistöntien yksityistien kautta. Muistutuksen vaatimusta, että kaatopaikka on lopetettava ympäristöluvalla ja että ympäristölupa myönnetään

ainoastaan kaatopaikan lopulliseksi sulkemiseksi eikä maisemointiin ei ole huomioitu.

Perustelut

Ympäristölupapäätöksessä 20.04.2023 on ilmoitettu, että kaatopaikka-alue sijaitsee kiinteistöllä 704-404-4-133, jonka Ruskon kunta on merkinnyt yleiskaavassa maankaatopaikaksi (EK). Varsinais-Suomen maakuntakaavojen yhdistelmässä alue on osin TP (työpaikkatoimintojen alue) ja V (virkistysalue) -merkinnöillä. Kiinteistön itäpään jätemaista vielä puhtaana oleva metsäalue on Varsinais-Suomen maakuntakaavojen yhdistelmässä osin työpaikkatoimintojen (TP) aluetta ja osin virkistysaluetta (V). Samoin merkinnöin on olemassa oleva luvattomasti yhdyskuntajätteen ja jätemaiden läjitysalueeksi otettu kiinteistön länsiosa, jonka läjitysalueen lopettamista tällä ympäristölupahakemuksella nyt haetaan.

Ympäristölupapäätöksessä kaatopaikka nimitys on virheellinen, koska kiinteistölle kaatopaikkaa ei ole koskaan virallisesti perustettu. Ei ole sijoituspaikkalupaa, ympäristölupaa, eikä mitään muitakaan toimintaan tarvittavia lupia, ei yhdyskuntajätteille, eikä maankaatopaikaksi. Kyseessä on ollut ja on edelleen luvaton läjitysalue. Suunnitelmat kattavat koko kunnan omistaman 5,4 hehtaarin kiinteistön, joka on kunnan nimeämä kaatopaikka. Tästä olemassa olevaa luvatonta läjitysaluetta, jonka lopettamiseksi ympäristölupaa nyt haetaan, on noin kolme hehtaaria. Loput kiinteistöstä noin 2,4 hehtaaria on jätemaista vielä puhtaana olevaa metsäaluetta, joka alueen nyt toimintakiellossa ollessa avohakattiin ja vain itäpuolen pohjoisreunaan jäi vähän harvennettua puustoa. Kunnalla on aikomus ottaa koko omistamansa kiinteistön jätteen läjityskäyttöön ja levittää olemassa olevalta läjitysalueelta, sen rinteiden luiskaamisen, muotoilun ja maisemoinnin ylijäämäjättemaat vielä puhtaana olevalle kiinteistön metsämaalle.

Läjityksen laajentamisesta itäpään metsäalueelle valittajat ovat todenneet, että siellä ei ole tarvetta maapinnan tasoittamiseen, eikä rinteitä loivennettavana eikä penkkoja luiskattavana. Tämä on metsän tervettä pohja-aluetta sen jälkeen, kun kaatopaikan aiheuttamat pinta- ja suotovedet on ojituksella saatu poistetuksi. Loppu metsämaa on pidettävä luonnonmukaisena ja nyt alueen toimintokiellon voimassa ollessa avohakattulle metsämaan osalle ja läjitysalueen rinteisiin maisemoinnin yhteydessä on istutettava uusi metsä.

Ympäristölupapäätöksestä puuttuu läjitysalueen pohjoispuolelta asuinkiinteistö 704-404-7-10. Kiinteistön kaivot eivät ole läjitysalueen johdosta talousvedeksi käyttökelpoisia. Kiinteistöjen 704-404-7-10 ja 704-404-4-29 alkuperäiset rajamerkit/-pyykkit ovat maamassojen alla. Kaatopaikan pohjoispuolella Orsmäki 704-404-4-29 kiinteistön omistajat ovat antaneet ympäristölupahakemukseen muistutuksensa. Kiinteistö Ruskola 704-404-7-20 rajoittuu kaatopaikan länsipuolella Päällistöntiehen ja toiselta puolelta uuteen Päällistönmäen asuntoalueeseen. Kiinteistö on viljeltävää peltoa. Kiinteistö 704-404-4-132 rajoittuu kaatopaikan länsipuolella Päällistöntiehen. Kiinteistö on viljeltävää peltoa. Kaatopaikan erottaa uudesta isosta kaavoitetusta

Päällistönmäen omakotialueesta kapea yksityinen Päällistöntie, jonka yhtenä osakkaana on Päällistönmäen kaavoitetulla asuntoalueella oleva kiinteistö 707-404-0007-0031. Kaatopaikan itäreunan kiinteistön 704-404-4-474 metsästä on viikolla 20–21/2023 metsänhoidollisesti poistettu huono puuaines ja jätetty kasvava puusto jäljelle.

Kaatopaikka-alueelle on kulku Päällistöntien, ei Kaharintien kautta, vaikka ympäristölupahakemukseen on tullut muistutuksena pyyntö korjata tieto oikeaksi. Ympäristölupahakemuksesta/-päätöksestä puuttuvat toiminnan sijaintipaikan naapurusto. Rajanaapureina on kymmenen ja naapurustoa viisi kiinteistöä.

Täyttösuunnitelmaa ei ole esitetty hakemuksessa ja olemassa oleva läjitysalue on jo ylitäytetty.

Kaatopaikalta valuvat vedet kulkeutuvat kaatopaikan alapuolella olevien kiinteistöjen kautta Kaharintien maantieojaan ja siitä Vähäjoen kautta Ruskon kunnan Munittulan pohjavesialueen halki Raisioon päin. Rajanaapurit ovat koko läjitysalueen ajan poistaneet läjitysalueen suoto- ja pintavedet alueiltaan, omalla kustannuksellaan salaojakaivojen kautta uppopumpuilla.

Suhteettoman suureksi, yli 12 metriä korkeaksi täysin hallitsemattomasti, laajentunut läjitysalue on poistanut pintavesien luonnollisen poistumisen ja nykyisellään aiheuttavat läjitysalueen ympäristössä soistumista ja haisevia lammikoita koko metsäalueelle, joista valuvat naapuruston kiinteistöille. Ojasuunnitelmista vain etelänpuoleinen oja on suunnitelman mukana toteutettavissa. Läjitysalueen ojitus itä-, pohjois- ja länsipuolelta puuttuu suunnitelmista.

Suunnitellut muotoilut ja luiskaukset edellyttävät alueella tehtävän sisäisiä massansiirtoja, massoja noin 15 000 m³. Muistutuksiin ja lausuntoihin 5.4.2023 vastineessa ilmoitetaan muotoilun olevan omalla kiinteistöllä. Sisäistä massansiirtoa ei ole ilmoitettu ympäristölupahakemuksen toiminnoissa, ei naapurustolle, eikä siitä ole mainintaa kunnan virallisissa ilmoituksissa, se on mainittu vain ELY-keskukselle lähetetyssä lausuntopyynnössä. Valittajien mukaan tämä on kunnalta sitä tarkoituspäristä ”sammutetuin lyhdyin” ajettavaa asiointia, jota hallintopäätösasiassa ei pidä käyttää.

Munittulan asemakaava-alueen toteutuksesta jääneitä ylijäämäjättemaita kaatopaikalle tuotiin vielä vuonna 2009. Tämän jälkeen on rakennettu kaatopaikan läheisyyteen 108 hehtaarin uusi Päällistönmäen asemakaava-alue. Kaikki asemakaavoitetuilta alueilta kaivetut maa-ainekset ovat lajittelemattomina ja valvomatta kuljetettu Kaharintien läjitysalueelle. Aluksi yhdyskuntajätteiden päälle ja siitä laajentuen naapureidenkin kiinteistöille sortuen tai puskutraktorilla lykäten. Sitowise Oy:n mukaan kiinteistöjen 704-404-4-135 ja 704-404-4-195 korkeus on +38,00 metriä ja läjitysalueen korkeus on tässä kohdin +50,50 metriä, joten läjitysalueen lakikorkeuden ja viereisen kiinteistön maanpinnan korkeusero on 12,5 metriä.

Ympäristölupahakemuksesta puuttuvat muun muassa kaatopaikan historia- ja taustatietona kaatopaikan käyttöhistoria, joka on erityisen tarpeen kaatopaikan lopettamisen yhteydessä, sen ympäristökuormituksen arvioimisessa. Viranomaisselvitysten yhteydessä on toistamiseen ilmoitettu, ettei kunnalla ole alueen aikaisemmasta käytöstä tietoa. Edellisen 5.3.2021 lähetetyn ympäristölupahakemuksen valittajat käsitelivät kohta kohdittain, kaatopaikan naapuruston kommentein selvitellessä, kaatopaikan historiaa sen omakohtaisena 1970-luvulta asti kaatopaikan naapurustossa asuneena, sen rottasodat, tulipalovaarat ja kiinteistölle tulevat tulvat kokeneena. Vuodesta 1979 alkaen läjitysalueesta kunnan ja eri viranomaisten kanssa alueen omakotiyhdistyskirjelmöinnin ansiosta on läjitysalueen historiikki ja sen käyttö tiedossa.

Kaatopaikan rajanaapurina kunnan kaatopaikkatoimintaa seuranneena ei mitenkään voi olla mahdollista, että olevalle läjitysalueelle vuosikymmeniä kuljetetut yhdyskuntajätteet ja jätemaa-aines muuttuisi puhtaaksi maa-ainekseksi, jolla läjitysalue/koko kunnan kiinteistö maisehoitaisiin. Vastineessa 5.4.2023 on hakijan toimesta todettu ”Muotoilu on omalla kiinteistöllä, ei ole tarkoitus levittää maata koko kiinteistön alueelle.”. Muotoilu omalla kiinteistöllä on epämääräinen määritelmä, kun kiinteistöön kuuluu noin kolmen hehtaarin jätemaan läjitysalue ja noin 2,4 hehtaarin jätemaista puhdas metsämaa itäpuolella. Läjitysalueen läntinen puoli on ylitäytetty, jopa naapurien kiinteistöille sortunut ja levitetty, josta ylijäämä jätemaat joudutaan kuljettamaan pois. Valittajat eivät hyväksy länsipään ylitäytettyä ylijäämämaata siirrettävän muotoilunimikkeellä kiinteistön vielä jätemaasta puhtaana olevalle metsämaalle kiinteistön itäpuolelle.

Valituksen liitteenä on esitetty naapurikommentein päivitetty ympäristölupahakemus, josta ilmenee, minkälaisesta ”kaatopaikasta”/läjitysalueesta todellisuudessa on kyse, sekä vuosikymmenien aikana läjitysalueelta valittajien ottamia valokuvia todisteeksi, että läjitysalueelta ei löydy ilmoitettua puhdasta maa-ainesta. ”Puhdasta maa-ainesta” väittämällä pyritään siihen, että läjitysalueen luiskien ja ojien kaivuusta tulevien jätemaiden alueelta kuljettamiselta asianomaisiin käsittelypaikkoihin säästytettäisiin, kun luvattomalta läjitysalueelta siirretään jätemaat ”omalla kiinteistöllä” luvattomalle puhtaalle metsäalueelle. Näin toimien kunta jo tekemänsä ympäristöririkoksen lisäksi tekisi toisen ympäristöririkoksen. Tätä jätemaiden sisäistä siirtoa valittajat eivät hyväksy.

Lausuntopyynnöt ovat olleet tarkoitushakuisia ja tavoitteellisia. Terveysvalvonnalle ilmoitetaan Ruskolla vireillä olevan maankaatopaikan lopetus. Valittajien mukaan Ruskolle ei ole virallisesti perustettu kaatopaikkaa, joten virallisissa asiapapereissa käytetty kaatopaikka nimitys on virheellinen. Ruskon kunnan hakemus on esitetty entisen maa-ainesten läjitysalueen lakkauttamiseen ja muotoiluun. Hakija on ilmoittanut, että entinen maa-ainesten läjitysalue lakkautetaan ja siellä on ollut myös yhdyskuntajätteen kaatopaikka. Yhdyskuntajäte- ja maa-ainesten läjitysalueella ei voi olla puhdasta maa-ainesta.

ELY-keskuksen lausunto ympäristölupapäätöksessä on ohitettu maininnalla, että ELY-keskuksen lausunnossa otettiin kantaa muu muassa vesitutkimusten riittävyteen sekä toimenpiteiden toteuttamiseen alueella. Lausunnossa on kuitenkin mainittu myös useita ympäristöhakemuksessa olevia puutteita, jotka tulee täydentää. Huomioitavaa on, että ELY-keskus on edelliseen ympäristölupahakemukseen antamassaan lausunnossa 18.5.2021 todennut sen olevan ”puutteellinen ja sitä tulee täydentää ennen lupakäsittelyn jatkamista.”. Ruskon kunta on toimittanut Ruskon kunnan ympäristölupalautakunnalle samat suunnitelmat, jotka olivat 5.3.2021 lähetetyn hakemuksen liitteenä ja jotka ELY-keskus edellä olevan mukaisesti 18.5.2021 totesi puutteellisiksi. Täydennys on tehty ainoastaan ELY-keskuksen lausunnon kohtaan ”Ympäristöluvassa maisemointi ja jälkihoitotoimenpiteille tulee asettaa määräaika, johon mennessä kaikki toimenpiteet on oltava tehtynä.”. Muutoksena hakemukseen on täydennys 5.4.2023 pyynnöllä, jossa ”Ruskon kunnan puolesta pyydän, että lupa-aika toimenpiteiden suorittamiseen on 12 kuukautta luvan lainvoimaisuudesta laskien.”.

Valituksessa on viitattu kunnan lausuntopyyntöön 7.2.2023 ja todettu, että siinä on esitetty toiminnasta harhauttavasti ja että lausuntopyyntö on ristiriitainen ja tarkoitushakuinen. Ympäristölupahakemus 16.6.2022 on toimintaan, ”jossa entinen maa-ainesten läjitysalue lakkautetaan” ja ELY-keskukselle lausuntopyyntö 7.2.2023, ”jossa kunta hakee ympäristölupaa Kaharintien maankaatopaikan maisemointi- ja lopettamistoimenpiteisiin.”. Valittajien mukaan kunnalla on kiinteistöllään täysin luvaton läjitysalue, jonka lakkauttamiseksi ympäristölupaa haetaan, mutta kiinteistö on metsämaata, jolla ei ole lainmukaista kaatopaikkaa, joka lopetettaisiin.

Suunniteltu toiminta tämän mukaan koskee pääasiassa edelleen nykyisen läjitysalueen ulkopuolista, lähinnä itäpään jätemaista vielä puhtaana olevaa metsäaluetta, kun toiminnan tarkoitus ympäristölupahakemuksella on ”ympäristölupaa haetaan toimintaan, jossa entinen maa-ainesten läjitysalue lakkautetaan ja muotoillaan puhtailla maa aineksilla ja maisemoidaan.”.

Ympäristölupapäätöksessä ei ole huomioitu naapurusten muistutusta 14.3.2023, korjauspyyntöä, jonka mukaan kulku kaatopaikalle ei ole Kaharintieltä, vaan Päällistöntien kautta, joka on yksityistie, kiinteistön Orsmäen 704-404-7-29 omistajien muistutusta, Kaharintien alueen 48 henkilön mielipidettä Ruskon kunnassa vireillä olevaan ympäristölupahakemukseen 5.3.2021 RUSDno-2021-100, jolla mielipiteellä he yhtyivät Kaharintien kaatopaikan naapuruston 17.5.2021 allekirjoitettuun muistutukseen, jossa kaatopaikka vaaditaan ympäristöluvalla lopetettavaksi eikä Santalankulman Omakotiyhdistys ry:n 19.5.2021 allekirjoittamaa mielipidettä Kaharintien kaatopaikan ympäristölupahakemukseen vaatimuksella, että ympäristölupa Kaharintien kaatopaikalle myönnetään ainoastaan kaatopaikan lopulliseksi sulkemiseksi eikä sen maisemointiin, koska tämä pitkään jatkunut toiminta aiheuttaa kohtuutonta häiriötä lähialueen asukkaille.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan päätös on virheellinen, koska Ruskon kunnalla ei ole virallisten lupien mukaisesti perustettua kaatopaikkaa

lopetettavaksi. On vain täysin luvaton läjitysalue kiinteistönsä 704-404-4-133 läntisellä osalla, jolle läjitysalueelle Ruskon kunta nyt hakee ympäristölupaa toimintaan, jossa entinen maa-ainesten läjitysalue lakkautetaan ja muotoillaan puhtailla maa aineksilla ja maisemoidaan.

Koko läjitysalueetta ympäröivän alueen puhdistamisella entiseen maanpinnan tasoon asti saadaan vapaata tilaa sen vuoksi, että Sitowise Oy:n suunnitelmien mukaiset avo-ojat pystytään kaivamaan ja lisäksi jää vapaata tilaa kaivinkoneelle aukipitokaivuuseen.

Kylvämällä nurmikkosiemen ja istuttamalla matalakasvuista havupuustoa sidotaan maapintaa ja estetään sateen ja tuulen irrottamaa tomua. Tämä on huomioitava siksi, että asuinkiinteistö on muutaman kymmenen metrin päässä.

Ympäristölupapäätöksestä on aikataulutettu toteutukselle 12 kuukautta. Maisemointitoiminta on epämääräisesti esitetty, että ympäristölupahakemuksesta eikä ympäristölupapäätöksestä selviä, miten maisemointi käytännössä toteutetaan ylitäytetyllä naapureidenkin kiinteistöille sortuneella, kiinteistöjen rajapyykit peittävällä ja puskutraktorilla alas rinteitä pusketulla jätemaalla.

Vuoden 1978 jätehuoltolain mukaan ympäristöön ei saa jättää lasia, peltiä, muovia, paperia eikä muutakaan roskaa tai likaa niin, että siitä aiheutuu haittaa terveydelle, epäsiisteyttä, maiseman rumentamista, viihtyisyyden vähentymistä, tai niihin rinnastettavaa muuta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle. Tältä luvattomalta läjitysalueelta löytyy kaikki tuo lueteltu ja paljon muuta.

Ruskon kunta on saanut useita viranomaisyhteydenottoja, joissa on annettu ohjeistusta ja määräaikoja, milloin vaaditut toimenpiteet pitää olla tehtyinä. Viranomaismääräyksiä ei ole valvottu ja kunta on jättänyt tekemättä vaaditut toimenpiteet. Tämä osoittaa, että kunta tietoisesti on jatkanut maaperää pilaavaa toimintaansa ja on siten vastuussa jätteiden poistamisesta eli Ruskon ympäristölautakunnan tulisi toimia kunnan kanssa samoin, miten se toimisi yksityishenkilön kyseessä ollessa.

Ympäristölupahakemus ja ympäristölupapäätös ovat ristiriitaisia, koska hakemus on kohdistettu läjitysalueelle ja päätös on annettu kaatopaikalle. Lisäksi haku-/ päätöspäätöseluissa on naapurustoa hämäävää ja epämääräisiä perusteita, koska ympäristölupapäätös pitää olla olemassa olevan läjitysalueen lopettamiseksi ja maisemointiin.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Ruskon kunnan rakennus- ja ympäristölautakunnalta on pyydetty lausunto valituksesta. Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Ruskon kunnalle ja Ruskon kunnan terveydensuojeluviranomaiselle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksesta.

Ruskon kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta on todennut valituksesta antamassaan lausunnossa, että lupapäätös tehdään viranomaiselle jätetyn hakemuksen sekä käsittelyprosessin aikana viranomaiselle annettujen asiakirjojen pohjalta, eikä lupapäätöksessä huomioida aiemmin vireille pantuja, mutta keskeytettyjä (5.3.2021 vireille tullut hakemus) hakemusprosesseja. Lupapäätöksessä on pyritty ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti antamaan sellaiset määräykset, joilla ehkäistään maisemointiin liittyvästä, hakemuksen mukaisesta toiminnasta aiheutuva ympäristön pilaantumista ja sen riskiä. Naapuruston valituksessa on mainittu, että naapuruston muistutusta ei olisi otettu huomioon lupapäätöstä tehtäessä. Naapuruston muistutuksessa esitetyt huolet koskien läjitystä, kiinteistön rajoja, ojitusta ja kaivovesiä on otettu kantaa muun muassa lupamääräyksissä 1, 2, 4, 5, 7, 9, 11, 13 ja 17.

Maa-ainesten siirtelyn kiinteistön rajojen sisäpuolella lupahakemuksessa esitetyllä tavalla, lupamääräyksiä noudattaen, ei katsota aiheuttavan sellaisten ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaista seurausta, joka olisi estänyt luvan myöntämisen.

Määräys 1 pitää sisällään Sitowise Oy:n laatimat piirustukset, joihin myös naapuruston valituksessa on viitattu, ja maa-alueiden tulee toiminnan päättyessä olla Sitowise Oy:n suunnitelmassa esitetyn lopputilanteen mukaiset. Lupamääräyksessä 5 on myös kielletty muualta tuotavien maa-ainesten tuominen alueelle, joten maisemointi on tehtävä sisäisin massansiirtein.

Määräyksessä 2 ojilla tarkoitetaan suunnitelmassa esitettyjä ojia, mutta myös muita ojia, mikäli ne ovat tarpeen hule- ja suotovesistä mahdollisesti syntyvien haittojen ehkäisemiseksi. Ojituksen tulee olla riittävä, jotta vettymishaittoja ei aiheudu. Hakija on saanut naapuruston muistutukset tiedokseen, ja antanut niihin vastineensa. Vastineessa ei esitetty ojien rakentamista suunnitelmasta poikkeavalla tavalla. Luvan hakija on sopinut vesien hallinnasta kiinteistön pohjoispuolisella alueella kolmannen osapuolen kiinteistön Orsmäki (704-404-7-29) omistajien kanssa.

Edellä mainitun määräyksen ja vesilain nojalla on myös mahdollista puuttua valvonnassa mahdollisiin haittoihin, mikäli hakijan toteutus ei ole riittävä, ja haittoja lupamääräysten vastaisesti aiheutuu. Ojituksista syntyvät maa-ainekset syntyvät luvanmukaisesta toiminnasta, joten ne voidaan hyödyntää toimintakiinteistöllä. Lupapäätös koskee toimintaa kiinteistöllä 704-404-4-133, eikä päätöksessä anneta oikeutta harjoittaa toimintaa muilla kiinteistöillä.

Määräykset 4 ja 7 edellyttävät, että kiinteistön rajat ovat selvillä, ja että naapurikiinteistöjen puolelle valuneet maa-ainekset poistetaan, kuten naapurit ovat edellyttäneet.

Määräykset 9, 11 ja 13 liittyvät riskeihin, joita toiminnasta aiheutuu. Mikäli alueelle on ennakkotiedoista poiketen tuotu pilaantuneita maa-aineksia, tai sieltä löytyy jätteitä, tai työssä aiheutuu esimerkiksi konerikko, havaitut jätteet ja pilaantuneet maa-ainekset on käsiteltävä asianmukaisesti.

Määräyksessä 17 ei ole määrätty talousvesikaivojen tarkkailusta tarkemmin, sillä selvityksiä esimerkiksi talousvesikaivojen sijainnista ja lukumäärästä lähialueella ei ole annettu hakemuksen yhteydessä hakijan toimesta. Vesientarkkailun historiatietoja ei ole ollut käytettävissä. Myöskään asennettavan pohjavesiputken sijaintia ei ole määritetty. Tämä määräys on annettu hakemusta tiukempaan ELY-keskuksen lausunnon mukaisesti.

Alueen historian vuoksi ympäristövaikutusten seuranta on olennaista. Tässä kohteessa vesientarkkailun katsottiin olevan riittävä tarkkailumenetelmä, kunhan siinä on huomioitu vastaavasta toiminnasta tyypillisesti aiheutuneet päästöt vesiin. Mikäli poikkeamia vesientarkkailussa havaitaan, luvan hakijalta voidaan edellyttää lisäselvityksiä.

Tarkkailusuunnitelman laatiminen vaatii asiantuntemusta, ja hakijaa on neuvottu tilaamaan suunnitelma asiantuntevalta konsultilta. Vesientarkkailun katsottiin olevan niin merkittävä yksityiskohta, että toimintaa ei voida harjoittaa ennen suunnitelman toimittamista.

Naapuruston huomautus siitä, että alueelle kuljetaan Päälistöntien kautta ei ole hakemuksen käsittelyn kannalta relevantti. Yksityistieasiat eivät kuulu lautakunnan tai ympäristönsuojelulain päätäntävaltaan. Ympäristölupaa koskevalla kiinteistöllä Alho (RN:o 4:133) on kuitenkin kuuden metrin tieoikeus (MMLm/1509/33/2022) yleiseltä maantieltä, Kaharintieltä, kiinteistön Ruskomaa (RN:o 4:132) kautta. Päälistöntien yksityistiellä ei ole ilmoitettua tiekuntaa DigiRoadissa, eikä tiekunta ole ilmeisesti järjestäytynyt. Läjitysalueelle nouseva tienhaara sijaitsee tiealueella tai sen välittömässä läheisyydessä, joten tässä tapauksessa kyseessä on katsottu olevan yhteinen liittymä. Kaharintie on ELY-keskuksen ylläpitämä yhdystie 12262, ja liittymäasioiden osalta päätäntävaltainen viranomaisena on ELY-keskus.

Hakemuksessa esitettyä metsittämistä ei ole tarpeen tarkentaa määräyksillä. Toiminnasta aiheutuvat päästöt aiheutuvat maa-ainesten siirtelystä johtuvaan kasvipeitteisyyden rikkoutumisesta ja lisääntyneestä pintavalunnasta, mahdollisista hule- ja suotovesistä, sekä maa-ainesten ja lohcareiden aiheuttamasta sortuma- tai vyörymävaarasta. Ympäristön pilaantumisen tai sen ehkäisemisen kannalta ei ole merkitystä, kasvaako alueelle luontainen kasvipeite vai kylvetäänkö nurmi tai kylvetäänkö vai istutetaanko uudelleen muotoilluille rinteille puusto tai mitä lajeja alueella kasvaa. Vaikutusten minimoimiseksi on oleellista, että alue saa kasvipeitteen mahdollisimman nopeasti muotoilutoimien päätyttyä, jotta penger saadaan stabiiliksi ja pintavalunnasta ja kiintoaineksesta aiheutuva kuormitus minimoitua.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti määräyksissä ei myöskään voida edellyttää tietyn tekniikan käyttämistä. Hakija on ilmoittanut, että alue tullaan metsittämään, ja metsänhoidolliset toimet kuuluvat hakijan toimivaltaan. Hakija on aiemmin käyttänyt myös aiemmissa metsätalouden piiriin kuuluvissa toimenpiteissä hyväkseen metsätalouden asiantuntijaa, ja on hakijan päätettävissä, miten metsittäminen hoidetaan ja millaista puustoa alueelle istutetaan.

Ympäristölupa-asiasta ei ole jätetty yksilöityä korvausvaatimusta, eikä vahingonkorvausasioista määrätä ympäristönsuojelulaisissa, jonka nojalla päätös on annettu. Vahingonkorvauksista päättäminen ei myöskään Ruskon kunnan hallintosäännön mukaisesti kuulu rakennus- ja ympäristölautakunnan toimivaltaan.

Ruskon kunnan terveydensuojeluviranomainen on ilmoittanut, että se ei ole katsonut olevan tarpeen antaa vastinetta asiassa.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on todennut valituksesta antamassaan lausunnossa seuraavaa:

Ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja lain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 f perusteella maankaatopaikkatoiminta edellyttää ympäristölupaa. Määritelmällisesti siis myös maankaatopaikka on maa-aineksen loppusijoittamista eli kaatopaikka.

Vastineessa on viitattu ympäristönsuojelulain 6 §:ään ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:ään.

Maankaatopaikkatoiminnan lopettaminen edellyttää ympäristölupaa, jotta lopettaminen toteutetaan hallitusti ja voimassa olevien lainsäädännön vaatimusten mukaisesti. Lupa tarvitaan, vaikka alueelle ei enää vietäisi maa-ainesjätteitä.

Ympäristölupakäsittelyn yhteydessä toiminnalle tulee antaa riittävät määräykset muun muassa vesienkäsittelystä, tarkkailusta ja raportoinnista, toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja alueen siistimisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista.

Kaharintien maankaatopaikan toiminnalla ei ole ollut lainvoimaista ympäristölupaa, jonka hakemista ELY-keskus on edellyttänyt 18.3.2021. Antamassaan kehotuksessa ELY-keskus on todennut muun ohella seuraavaa:

Annetun selvityksen mukaan alueelle on aikaisempien vuosien aikana läjitetty sekä yksityisten että kunnan toiminnasta peräisin olevia maa-ainesjätteitä ilman ympäristölupaa. Lisäksi jatkossa alueelle on tarkoitus läjittää seuraavien 5–10 vuoden aikana enimmillään yhteensä 50 000 m³ kunnan rakennusmailta olevia maa-aineksia. Kyse on maankaatopaikasta, joka edellyttää ympäristölupaa ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 f) perusteella. Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n 2 mom kohdan 12 a) mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee alle 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle mitoitettua maankaatopaikan lupa-asian. Vuonna 2002 tehdyn ympäristöselvityksen mukaan vanha jätetäyttö on tällöin jo ollut peitetty, eikä lisäpeittämiselle siten olisi tarvetta. Edellä esitetyn johdosta suunniteltua maa-ainesjätteiden vientiä ei voida perustella pelkästään vanhan kaatopaikka-alueen maisemoinnilla. Selvityksessä esitetystä huolimatta kaatopaikan maisemointia koskevaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista lupahakemusta

ei ole toimitettu rakennus- ja ympäristölautakunnan maaliskuun 2021 kokoukseen.

Valituksenalaisella päätöksellä ei ole myönnetty eikä hakemuksella haettu lupaa sijoittaa alueelle pilaantumattomia maa-aineksia vaan toteuttaa alueen maisemointi sisäisin massasiirroin. Huomioiden alueelta otetut kuvat sekä kiinteistörajat luvanvarainen toiminta tai sen lopettaminen on kyettävä toteuttamaan luvan mukaisesti ja määräyksin siten, että ei aiheuteta ympäristön pilaantumisen vaaraa tai kohtuutonta räsitusta naapurikiinteistöille.

Saadun selvityksen perusteella alueella on ollut pitkään jatkunutta luvatonta maankaatopaikkatoimintaa ja vanha yhdyskuntajätteen kaatopaikka, jota ei ole ELY-keskuksen käsityksen mukaan suljettu suunnitelmallisesti tai sulkemisen tarkkailuineen on ainakin ollut puutteellista.

Valituksenalaista lupaa myönnettäessä eikä myöskään ELY-keskuksen käytettävissä ole kuitenkaan ollut tarkempaa selvitystä alueelle jo tuotujen maa-ainesten laadusta ja kokonaismäärästä.

Ruskon kunnanhallitus on päättänyt yhtyä vastineessaan rakennus- ja ympäristölautakunnan 17.8.2023 § 49 antamaan lausuntoon. Lisäksi kunnanhallitus on todennut ELY-keskuksen vastineen johdosta seuraavaa:

Kuten vastineessa todetaan, niin alue on merkitty Ruskon yleiskaavassa merkinnällä EK, maankaatopaikka, alueen jälkihoitoon on kiinnitettävä huomiota. Yleiskaavan selostuksessa on kerrottu erityisalueista, että "maankaatopaikkana (EK) on todettu kunnan entinen kaatopaikka". Lounais-Suomen ympäristökeskus on vahvistanut yleiskaavan päätöksellään 23.7.1997 n:o 673AL. Alkuperäisen kaatopaikan perustamisesta on päätetty Ruskon kunnanvaltuustossa 13.6.1969 § 90. Kunnanhallitus on todennut 19.8.1969 § 185, että uusi kaatopaikka on valmistunut ja päätetty ottaa käyttöön. Ruskon kunnanhallitus on päättänyt 18.12.1984, että kaatopaikka suljetaan 1.6.1985, minkä jälkeen se toimisi vain maankaatopaikkana, kuten sulkemisesta tehdyssä valituskirjelmässäkin on todettu. Valitus on koskenut sitä, että alkuperäisen kaatopaikan sulkeminen oli siirretty ajankohdasta 1.1.1985 ajankohtaan 1.6.1985. Kunnanhallitus on saanut tiedokseen lääninoikeuden päätöksen 7.10.1986 § 279. Päätös koski entisen yhdyskuntajätteen kaatopaikan aukipitämistä. ELY-keskuksen vastineessa kerrotaan Ruskon teknisen lautakunnan 20.8.2009 § 109 antamasta selvityksestä, joka on koskenut Päällistön kaatopaikkaa. ELY-keskuksen vastauksen mukaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen arkistosta/diaarista ei löydy merkintää, että selvitykseen olisi aikanaan vastattu sen toimittamisen jälkeen, joten lisäselvityksiin tai lupiin ei ole katsottu olevan tarvetta. Vuonna 2009 toimitetun selvityksen liitteenä on ollut kaatopaikkojen riskiselvitys, joka on laadittu 5.4.2002. Kaatopaikkojen riskiselvitys on käsitelty teknisessä lautakunnassa 16.5.2002 § 44.

Yhdyskuntajätteen kaatopaikan sulkeminen ja päätös sen käytöstä maankaatopaikkana on tehty aiemman jätehuoltolain aikana vuonna 1984. Ympäristölupamenettelylaki on tullut voimaan vuonna 1991 ja

ympäristönsuojelulaki vuonna 2000. Vuonna 1978 säädettiin Suomen ensimmäinen jätehuoltolaki, jonka nojalla ryhdyttiin valvomaan kaatopaikkoja ja jätteenkuljetuksia. Tämän mukaan ympäristöön ei saa jättää lasia, peltiä, muovia, paperia eikä muutakaan roskaa ja likaa niin, että siitä aiheutuu haittaa. Jätehuoltolaki ei sisältänyt erityistä lupajärjestelmää kaatopaikan perustamiseksi. Lainsäädännön asettamat vaatimukset kaatopaikoille muuttuivat vuonna 1997, jolloin suurin muutospainne koski kaatopaikkarakenteita, joiden tuli täyttää EU:n asettamat kriteerit muun muassa tiiveyden, vesienhallinnan ja kaatopaikkakaasujenhallinnan osalta. ELY-keskus toteaa vastineessaan virheellisesti, että vuonna 1969 perustettua yhdyskuntajätteen kaatopaikkaa ei olisi suljettu suunnitelmallisesti tai sulkeminen tarkkailuineen olisi ollut puutteellista. Teknisen lautakunnan päätöksen (21.8.1986 § 93) mukaisesti kaatopaikan pohjavesiä on tarkkailtu Turun vesipiirin hyväksymän (14.5.1982) tarkkailuohjelman mukaisesti.

Turun vesipiirin vesitoimisto on 18.6.1986 katsonut, että velvoitetarkkailu voidaan lopettaa, koska vesistövaikutukset ovat niin pieniä, mutta jos olosuhteet muuttuvat, niin tarkkailu voidaan käynnistää uudelleen. Aiemmin mainitun mukaisesti yhdyskuntajätteen kaatopaikka on myöhemmin sisällytetty vuonna 2002 tehtyyn riskiselvitykseen.

Valittajat ovat antaneet vastaselityksen liitteineen. Valituksessa esille tuodun lisäksi vastaselityksessä on tuotu esille muun ohella seuraavaa:

Valittajat ovat esittäneet uutena vaatimuksena Oja 2:n kaivamista siten, että kiinteistöjen 704-404-4-134 ja 704-404-4-195 välinen raja on ojan keskiviivana. Ojat on kaivettava riittävälle etäisyydelle rajamerkeistä, etteivät ne häiriinny.

Valittajat ovat esittäneet uutena vaatimuksena, että kunnan kustannuksella on nimettävä kolmihenkisen tarkastusryhmä: yksi ELY-keskuksesta Turusta, yksi rajanaapureista ja yksi Ruskon kunnasta ja heille varahenkilöt. Tällä varmistetaan se, ettei poistettavaa yhdyskunta- ja maajätettä levitetä omalle kiinteistölle, vaan kuljetetaan kiinteistöltä pois asianmukaisiin vastaanottopisteisiin, sekä noudatetaan lupaehtoja.

Valittajat ovat esittäneet uutena vaatimuksena, että suunnitelmaan vesinäytteistä tulee sisällyttää myös kolibakteerit.

Valittajat ovat esittäneet uutena vaatimuksena, että kunta ilmoittaa Päällistön kaatopaikan kiinteistötunnuksen ja osoitteen.

Valittajat ovat toimittaneet vastaselvitykseen lisäselvityksenä valokuvia, kartan vesien lammikoitumisalueesta ja päivitetyn leikkauskuvan.

Valittajat ovat toimittaneet vastaselvitykseen lisäselvityksenä korjatun leikkauskuvan.

Valittajat ovat toimittaneet vastaselvitykseen lisäselvityksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus jättää tutkimatta valittajien vastaselityksessä esitetyt uudet vaatimukset.
2. Hallinto-oikeus kumoaa rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttaa asian uudelleen käsiteltäväksi rakennus- ja ympäristölautakunnalle.

Perustelut

1. Myöhään tulleet vaatimukset

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 13 §:n 2 momentin mukaan valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mainitun lain 41 §:n 1 momentin mukaan valitusajan päättymisen jälkeen uuden vaatimuksen saa esittää vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai valitusajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Mainitun lain 81 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan tuomioistuin jättää valituksen tutkimatta, jos valitusta ei ole tehty määräajassa.

Valituksenalaisen päätöksen valitusaika on päättynyt 5.6.2023. Valittajat ovat esittäneet valitusajan päättymisen jälkeen 2.11.2023 hallinto-oikeudelle antamassaan vastaselityksessä uusia vaatimuksia, jotka koskevat Oja 2:n sijoittumista, tarkastusryhmää, vesinäytteenottoa ja kaatopaikan sijaintitietoja. Asiassa saadun selvityksen perusteella ne eivät perustu olosuhteiden muutokseen tai valitusajan päättymisen jälkeen valittajien tietoon tulleisiin seikkoihin. Edellä lausutun perusteella valittajien valitusajan jälkeen tekemät uudet vaatimukset on jätettävä myöhässä tehtyinä tutkimatta.

2. Pääasiaratkaisu

Sovellettuja oikeusohjeita

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (selvilläolovelvollisuus).

Ympäristönsuojelulain 7 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Toiminnanharjoittajan on rajoitettava toimintansa päästöt ympäristöön ja viemäriverkostoon mahdollisimman vähäisiksi.

Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä. Toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava

huomioon toiminnan:

- 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski;
- 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle;
- 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta;
- 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus;
- 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista.

Ympäristönsuojelulain 40 §:n 1 momentin mukaan, jos hakemus on puutteellinen tai asian ratkaiseminen edellyttää erityistä selvitystä, hakijalle on varattava tilaisuus täydentää hakemusta viranomaisen asettamassa määräajassa. Hakemus, jota ei ole täydennetty määräajassa, voidaan jättää tutkimatta.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa muun muassa:

- 1) terveyshaittaa;
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa;
- 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta;
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta;

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset:

- 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista;
- 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä;
- 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä;
- 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa;
- 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista;
- 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Saman pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen

ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian ja materiaalien käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Ympäristönsuojelulain 58 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset jätteistä ja jätehuollosta jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamiseksi.

Ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaan jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on asetettava vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Muun luvanvaraisen toiminnan harjoittajan on asetettava vastaavasti vakuus, jos toiminnassa syntyy merkittäviä määriä jätteitä. Vakuus voidaan jättää vaatimatta muuta kuin kaatopaikkatoimintaa harjoittavalta, jos vakuudella katettavat kustannukset toimintaa lopetettaessa ovat jätteen määrä, laatu ja muut seikat huomioon ottaen vähäiset. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vakuuden vaatimatta jättämisen edellytyksistä.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta.

Saman pykälän 2 momentin mukaan tarkkailun toteuttamiseksi luvassa on määrättävä mittausmenetelmistä ja mittausten tiheydestä. Luvassa on myös määrättävä siitä, miten seurannan ja tarkkailun tulokset arvioidaan ja miten tulokset toimitetaan valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittaja voidaan määrätä antamaan valvontaa varten myös muita tarpeellisia tietoja.

Ympäristönsuojelulain 64 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa voidaan määrätä, että toiminnanharjoittajan on esitettävä 62 §:n mukaisen seurannan ja tarkkailun tai 63 §:n mukaisen yhteistarkkailun järjestämisestä erillinen suunnitelma lupaviranomaisen, valvontaviranomaisen tai kalatalousviranomaisen hyväksyttäväksi.

Jätelain 13 §:n 2 momentin mukaan jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Jätteen keräyksessä ja kuljetuksessa sekä jätteen käsittelylaitoksen tai -paikan sijoittamisessa, rakentamisessa, käytössä ja käytön jälkeisessä hoidossa on erityisesti huolehdittava siitä, ettei jätehuollosta aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia päästöjä mukaan lukien melua ja hajua taikka viihtyisyyden vähentymistä. Toiminnan, laitoksen tai paikan on lisäksi sovelluttava ympäristöön ja maisemaan.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille,

lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta räsytystä ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Asiasta saatu selvitys

Asia koskee kiinteistöllä 704-404-4-133 sijaitsevan Kaharintien maankaatopaikan jälkihoitoa ja maisemointia osoitteessa Kaharintie 175, Rusko. Maankaatopaikkatoiminnalle ei ole ollut ympäristölupaa. Ympäristölupaa haetaan toimintaan, jossa entinen maa-ainesten läjitysalue lakkautetaan ja muotoillaan puhtailla maa aineksilla sekä maisemoidaan. Lupa-aika toimenpiteiden suorittamiseen on 12 kuukautta luvan lainvoimaisuudesta laskien. Valituksenalaisen päätöksen mukaan alueen kokonaispinta-ala on noin 5,4 hehtaaria. Maankaatopaikka sijaitsee Kaharintien pohjoispuolella. Alue on lukittu portilla. Alueelle kuljetaan Kaharintieltä, joka on julkista tieverkkoa.

Ruskon kunnanhallitus on valituksen johdosta antamassaan vastineessa todennut 19.8.1969 § 185, että uusi kaatopaikka on valmistunut ja päätetty ottaa käyttöön. Ruskon kunnanhallitus on päättänyt 18.12.1984, että kaatopaikka suljetaan 1.6.1985, minkä jälkeen se toimisi maankaatopaikkana.

Ruskon kunta on antanut selvityksen Kaharintien maankaatopaikan maisemointiin Varsinais-Suomen ELY-keskuksen vireillepanon 15.3.2022 takia. Selvityksen mukaan ajanjaksosta, jolloin kaatopaikalle sai viedä maa-aineksia, ei ole dokumentoitua tietoa, mutta se on tapahtunut ilmeisesti vuodesta 1985 alkaen. Selvityksen mukaan Ruskon kunnassa oli käytäntö, että omakotirakentajat saivat viedä maa-aineita alueelle. Tämä käytäntö lakkautettiin vuonna 2014, jonka jälkeen sinne ajettu vain kunnan ylijäämämaata. Selvityksen mukaan tietoa siitä, onko alueelle viety maa-ainesjätteen lisäksi muuta jätettä (esimerkiksi juurakoita, kantoja, risuja ja betonia ynnä muuta sellaista) vuoden 1985 jälkeen, ei ole vuosien 1985–2005 väliseltä ajalta. Vuoden 2005 jälkeen ei ole toimitettu muuta kuin maata. Selvityksen mukaan isoin ongelma on ollut puuttuvat tiedot koko läjitysalueesta.

Asiasta saadun selvityksen mukaan alue on merkitty Ruskon kunnan yleiskaavassa 2010 maankaatopaikka-alueeksi lisättynä tekstillä, että alueen jälkihoitoon on kiinnitettävä huomiota.

Tällä hetkellä läjitysalueen rinne on jyrkkä ja vaatii loivennusta, jotta jatkossa alueen mahdollinen virkistyskäyttö onnistuu. Penkat luiskataan 1:3 tai loivemmaksi.

Hankkeen toteutukseen tarvitaan noin 12 kuukautta aikaa. Työ on aloitettu metsätyöilmoituksella huhti-toukokuussa 2023. Varsinainen muotoilu aloitetaan ympäristöluvan myöntämisen jälkeen, jonka jälkeen on 12 kuukauden toteutusaika.

Alueelle on ajettu puhtaita maa-aineksia. Toiminta on Ruskon kunnan infrakohteista poistetun puhtaan maa-aineksen sijoittamista entisen maa-ainestenottoalueen täyttöön ja hyödyntämistä alueen maisemoinnissa. Alueesta on tehty täyttösuunnitelma. Maankaatopaikan sisäisesti siirrettäviä massoja on noin 15 000 m³. Alueella on myös vanha huonokuntoinen metsä. Muotoilun jälkeen metsä kaadetaan ja muotoiltuihin penkkoihin istutetaan uusi metsä.

Haitallisia vaikutuksia ei ole. Positiivinen vaikutus on, että muotoilun loputtua alue metsitetään, jolloin se palaa osaksi ympäröivää luontoa. Jatkosuunnitelmana on kehittää alueen liikuntamahdollisuuksia. Maisemointi on visuaalista.

Alueelle ei ole pilaantuneita maa-aineksia. Maa-ainesta tarkastetaan silmämääräisesti muotoilun yhteydessä. Mikäli aineksen joukossa on esimerkiksi jotain muuta materiaalia (tiiliä, asfaltinkappaleita), se poistetaan, välivarastoidaan omalle kasalleen ja kuljetetaan pois alueelta asianmukaiseen käsittelyyn. Mikäli työn edetessä havaitaan muuta materiaalia, asiasta ilmoitetaan työnjohdolle ja materiaalit toimitetaan asianmukaiseen vastaanottopisteeseen.

Pintavesiä varten rakennetaan ojat suunnitelman mukaisesti. Asema- ja tasauspiirustuksen mukaan suunniteltu oja sijoittuu alueen eteläpuolelle. Piirustusten mukaan ojavedet johdetaan ojan paalulinjan noin 220 itäpuolelta kiinteistöjen 704-404-4-195 ja 704-404-4-134 raja-alueelle sijoittuvan ojan kautta etelään. Karttatarkastelun perusteella ojan paalulinjan noin 220 länsipuolelta vedet purkautuvat lounaaseen ja edelleen kiinteistön 704-416-2-77 itäreunalta Kaharintien reunaojaan.

Kemikaaleja ei käsitellä. Ajoneuvot ja työkoneet tankataan ja huolletaan muualla. Toiminnassa ei käytetä vettä.

Toiminnasta ei aiheudu päästöjä vesistöön ja viemäriin. Ilmapäästöjä aiheutuu työkoneista ja kuivana aikana mahdollisesti tien pölyämisestä. Päästöt ovat paikallisia ja kohdistuvat toiminta-alueelle. Toiminnassa ei synny jätteitä.

Alueella on puhtaita maa-aineksia. Päästöjä maaperään voi aiheutua kuljetuskaluston ja työkoneen polttoaine tai hydraulioöljyvuoosta. Näitä varten kalustossa on imeytysainetta. Mikäli öljy- tai polttoainevuoto on suurempi, asiasta ilmoitetaan välittömästi kunnan tekniselle johtajalle ja edelleen ympäristölupaa valvovalle viranomaiselle.

Melupäästöjä aiheuttavat maa-ainesten levittämiseen käytettävä työkone. Meluhaitta on paikallista ja sitä aiheutuu käsiteltäessä maa-ainesta alueella levitettäessä.

Alueen suotovesistä otetaan näyte kerran vuodessa. Näytteenotto tilataan ulkopuoliselta tutkimuslaitokselta. Vesinäytteestä teetetään seuraavat analyysit: aistinvarainen laatu, pH, sähkönjohtavuus, kiintoaine, sameus, väri, happi, COD_{Mn}, kokonaistyyppi ja -fosfori, rauta, mangaani ja kloridi. Alueelle

asennetaan pohjaveden tarkkailuputki. Toiminnasta tullaan raportoimaan ympäristöluvan ehtojen mukaisesti ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Oikeudellinen arviointi

Asiassa on valituksesta ratkaistavana, onko rakennus- ja ympäristölautakunta voinut myöntää ympäristöluvan maankaatopaikan lopettamiselle ja maisemoinnille käytettävissä olevan selvityksen perusteella ja onko päätös kumottava itäosan laajennuksen osalta ja onko päätös muilta osin kumottava ja palautettava uudelleen käsiteltäväksi.

Kaatopaikan kunnostus

Valituksessa on jäänyt epäselväksi, tarkoitetaanko vaaditulla kaatopaikan sulkemisella yhdyskuntajätteen kaatopaikkaa ja maankaatopaikkaa.

Hallinto-oikeus toteaa selvyiden vuoksi, että valituksenalainen asia on laitettu vireille ja ratkaistu maankaatopaikan lopettamisena ja maisemointina.

Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei siten ensiasteena kuulu käsitellä yhdyskuntajätteen kaatopaikan kunnostamista koskevaa asiaa.

Maankaatopaikan ja sen yhteydessä olevan yhdyskuntajätekaatopaikan yhdessä aiheuttama ympäristön pilaantuminen ja hakemuksessa esitetty alueen sulkeminen ja sen vaikutukset edellä mainittuun pilaantumiseen ovat valituksessa esille tuoduin osin hallinto-oikeudessa tämän asian yhteydessä tutkittavia asioita.

Maa-aineksen poistaminen ja luiskankaltevuus

Valituksessa on vaadittu, että ylimääräinen jätemaa olemassa olevalta läjitysalueelta ja Oja 1:n kaivusta tuleva maa-aines on kuljetettava pois eikä ojan kaivumaita saa levittää naapureiden kiinteistöille. Koko läjitysalueen ympäri on puhdistettava läjitysalueen kohdalta jätteistä puhtaaksi entiseen maanpintaan asti. Läjitysalueen luiskaus on tehtävä 1:3 tai loivemmaksi alkaen alkuperäisestä maanpinnan tasosta. Valituksen mukaan maankaatopaikalla on ollut sortumia.

Hakemuksen mukaan alueella ei ole pilaantuneita maa-aineksia. Alueella tehdään sisäisiä massansiirtoja ja aineksen joukossa todettu muu materiaali (tiiliä, asfaltinkappaleita) poistetaan ja kuljetetaan pois alueelta asianmukaiseen käsittelyyn. Penkat luiskataan 1:3 tai loivemmaksi.

Lupamääräyksessä 9 on määrätty varautumisesta pilaantuneen maa-aineksen esiintymiseen.

Hakemukseen ei ole liitetty riittävää selvitystä maankaatopaikasta ja sen yhteydessä olevasta yhdyskuntajätekaatopaikasta, kuten tietoa pohjamaan maalajista ja maanpinnan tasosta, yhdyskuntajätekaatopaikan rajausta ja pinta-alaa, yhdyskuntajätekaatopaikan jätetäytön ja jätetäytön peittämiseen tarkoitettua maa-aineksen paksuutta eikä maankaatopaikan maa-ainestäytön paksuutta eikä selvitystä yhdyskuntajätteen ja maa-aineksen laadusta eikä alueelle sijoitetun yhdyskuntajätteen ja maa-ainesjätteen kokonaismääriä.

Hakemuksesta ei ilmene myöskään maankaatopaikan täytön vaiheistus eri vuosina eikä maankaatopaikan olemassa oleva kokonaispinta-ala. Näin ollen asiassa on jäänyt epäselväksi ensinnä se, ulottuuko maankaatopaikan muotoilu ja maa-ainesten poisto yhdyskuntajätteen kaatopaikan jätetäyttöön. Kun otetaan huomioon, ettei maankaatopaikkatoiminnalle ole ollut ympäristölupaa eikä siten ympäristönsuojelulain tarkoittamaa valvontaa, ja asiasta saatu selvitys kokonaisuudessaan, on asiassa jäänyt epäselväksi, onko muotoilussa poistettava maa-aines pilaantumaton ja jätteetöntä siten, että se olisi hyödynnettävissä hakemuksessa esitetysti maankaatopaikan muotoilussa. Ottaen huomioon alueen käyttö myös yhdyskuntajätteen kaatopaikkana asiassa on jäänyt edelleen selvittämättä, onko oja-alueelta poistettava maa-aines pilaantumaton ja muutoin hyödyntämiskelpoista maankaatopaikka-alueella hakemuksessa tarkoitettussa muotoilussa.

Hallinto-oikeus katsoo, että asiasta saatu selvitys maa-ainesten hyödyntämiskelpoisuudesta maankaatopaikan alueella on niin puutteellinen, ettei sitä ole voitu jättää selvittämiseksi jälkikäteen luvan myöntämisen jälkeen. Hallinto-oikeudessa ei edellä esitetyn seikoin ole arvioitavissa, onko maankaatopaikan maisemointitoiminnassa syntyvä maa-ainesejäte poistettava alueelta valituksessa vaaditusti.

Hakemus yhdessä lupamääräysten kanssa muodostaa toiminnanharjoittajaa sitovan kokonaisuuden. Näin ollen valituksenalaisessa päätöksessä luiskakaltevuus on tullut otetuksi huomioon, vaikka lupamääräyksissä ei luiskakaltevuudesta ole erikseen määrätty. Siltä osin kuin kyse on luiskauksen aloittamisesta luontaisesta maanpinnan tasosta, hallinto-oikeus toteaa, että asiassa saadussa selvityksessä ei ole esitetty kiinteistön 704-404-4-133 ulkopuolisten kiinteistöjen maanomistajien suostumusta pysyttää maa-ainestäyttöä tai muuta materiaalia kiinteistöillään. Näin ollen luiskaus on toteutettava siten, että maankaatopaikan luiskaus alueelle tarvittava ojitus otettuna huomioon on tehtävä siten, että maisemoinnin valmistuttua kiinteistön 704-404-4-133 ulkopuolisten kiinteistöjen maanpinnan taso vastaa luontaista maanpinnan tasoa.

Hakemuksessa ei ole esitetty selvitystä maankaatopaikan mahdollisista painumista eikä pohjamaan ja jäte- ja maa-ainestäytön vakavuudesta. Näin ollen asiassa ei ole arvioitavissa, onko hakemuksen mukainen luiskakaltevuus riittävä estämään maankaatopaikka-alueella vallitsevissa olosuhteissa muun ohella sortumat.

Valittajien kiinteistöjen kunnostaminen

Valituksessa on vaadittu, että rajanaapureiden kiinteistöjen alueelta on poistettava jätemaa ja maa-alue on puhdistettava.

Lupamääräyksessä 7 on määrätty, että naapurikiinteistöille valuneet maamassat ja lohkareet on työn yhteydessä siirrettävä maankaatopaikan alueelle.

Hallinto-oikeus katsoo, että lupamääräys 7 maa-ainejätteen poistamisesta naapurikiinteistöjen alueelta on riittävä. Siltä osin kuin valituksessa vaaditussa puhdistamisessa on kyse maaperän epäillyn pilaantumisen selvittämisestä sekä puhdistustarpeen arvioinnista ja puhdistamisesta, toimivaltainen viranomaisen on valtion valvontaviranomainen ympäristönsuojelulain 137 §:n mukaisesti.

Maankaatopaikan itäpuolinen laajennus

Valituksessa on vaadittu, että maa-ainesta ei saa levittää jätemaista puhtaana olevalle läjitysalueen itäpuolelle noin 2,4 hehtaarin metsämaalle.

Hakemuksen liitteenä olevasta asema- ja tasauspiirustuksesta ilmenee maankaatopaikan sijainti ja raja-alue kiinteistöllä 704-404-4-133.

Valituksenalaisen päätöksen mukaan alueen kokonaispinta-ala on noin 5,4 hehtaaria. Valituksen mukaan lupaa on haettu noin kolmen hehtaarin alueelle ja loput noin 2,4 hehtaaria ovat puhtaana olevaa metsäaluetta.

Maanmittauslaitoksen kiinteistörekisterin mukaan maankaatopaikan sijaintikiinteistön kokonaispinta-ala on 5,58 hehtaaria. Asiasta saadussa selvityksessä maankaatopaikan pinta-ala on näin ollen jäänyt epäselväksi.

Asiasta saatuun selvitykseen liitettyjen piirustuksissa ja leikkauskuvissa maankaatopaikka-alueen olemassa olevan täyttöalueen itäpuolelle on merkitty uusi täyttöalue. Olemassa olevan täyttöalueen itäpuolella nykyinen maanpinnan taso on leikkauspiirustuksen A-A mukaan alimmillaan +45–+47,5 välillä ja tasauspiirustuksen mukaan noin +43–47 metriä. Suunniteltu maa-ainestäytön ylin taso noin + 52,5–+53 metriä. Etäisyys olemassa olevan maankaatopaikan luiskan yläreunasta suunniteltuun itäreunan uuden täyttöalueen luiskan yläreunaan on 41,8 metriä. Suunniteltu tason noin +52,5–+53 metriä lakialueen leveys on leikkauspiirustuksen F–F kohdalla 23,4 metriä. Leikkauspiirustuksessa A-A olemassa olevan maankaatopaikan itäpuolella luiskan alareuna on arviolta paalutusten noin 200–210 välillä ja uuden täyttöalueen luiskan alareuna paalutuksen noin 240 kohdalla. Asiasta saadun selvityksen mukaan maankaatopaikan sisäisesti siirrettäviä massoja on noin 15 000 m³. Edellä mainituin seikoin olemassa olevan maankaatopaikan itäpuolelle suunniteltu maa-ainestäyttö ei ole vähäinen.

Hallinto-oikeus katsoo, että asiasta saadun selvityksen perusteella maa-aineksen sijoittamisessa olemassa olevan maankaatopaikan täyttöalueen ulkopuoliselle alueelle on kyse uudesta maankaatopaikkatoiminnasta ja maa-aineksen loppusijoittamista eikä hakemuksessa tarkoitettua maisemoinnista ja sisäisestä maa-aineksen siirrosta. Asiassa saadussa selvityksessä ei ole esitetty muun ohella maa-aineksen loppusijoitukseen tarkoitettun uuden alueen pinta-alaa, loppusijoitettavan maa-aineksen määrää eikä selvitystä sijoitettavan maa-aineksen laadusta. Edelleen asiassa ei ole selvitystä olemassa olevan täyttöalueen itäpuolella olevan uuden täyttöalueen sijaintipaikasta ja sen ympäristöolosuhteista, kuten pohjamaan maalajeista, maaperän kantavuudesta ja stabiliteetista, pinta- ja pohjavesiolosuhteista eikä tietoa toiminnan päästöjen laadusta ja määrästä eikä vaikutuksesta ympäristöön.

Hakemus ei uuden täyttöalueen osalta täytä ympäristönsuojelulain 39 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n, 4 §:n ja 6 §:n säädettyjä sisältövaatimuksia eikä valituksenalainen päätös ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 14 ja 15 §:ien sisältövaatimuksia. Uuden maankaatopaikka-alueen luvan käsittelee toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojelulain ja ympäristönsuojelusta annetun asetuksen mukaisesti. Hallinto-oikeudella ei asian käsittelyn tässä vaiheessa siten ole enemmälti lausuttavaa siitä, onko valituksessa vaaditusti kiellettävä olemassa olevan maankaatopaikan ulkopuolisen alueen käyttö maanläjitykseen.

Itä-, pohjois- ja länsipuolen ojat

Valituksessa on vaadittu, että läjitysalueen itä-, pohjois- ja länsipuolet on ojitettava ja vedet on johdettava länteen päin. Valituksen mukaan läjitysalue on poistanut pintavesien luonnollisen poistumisen, ja siitä on aiheutunut läjitysalueen ympäristön soistumista ja haisevia lammikoita koko metsäalueelle, joista vedet valuvat naapuruston kiinteistöille. Rajanaapurit ovat poistaneet suoto- ja pintavesiä alueiltaan salaojakaivoilla ja uppopumpulla.

Asiasta saatuun selvitykseen liitettyjen piirustusten ja leikkauskuvissa maankaatopaikan eteläreunalle kaakkoisosaa lukuun ottamatta on suunniteltu oja.

Hakemuksessa ei ole esitetty selvitystä maankaatopaikka-alueen vesitaseesta, eikä asiassa näin ollen ole tiedossa, kuinka paljon alueella muodostuu vuosittain maankaatopaikan ja sen yhteydessä olevan yhdyskuntajätekaatopaikan suotovesiä ja hulevesiä. Hakemuksessa ei ole esitetty vesienhallintasuunnitelmaa eikä asiakirjoista ilmene, kuinka vesien hallittu kerääminen ja johtaminen toteutetaan läjitysalueen muilla kuin eteläreunalla eikä sitä, onko hakemuksessa tarkoitettu ojitus riittävä maankaatopaikan ja sen yhteydessä olevan yhdyskuntajätekaatopaikan suotoveden ja hulevesien hallittuun keräämiseen eikä sitä, onko hakemuksen mukaisella vesienhallinnalla estettävissä vesien kulkeutuminen haitankärsijöiden kiinteistöille.

Hakemuksessa ei ole selvitystä maankaatopaikan ja sen yhteydessä olevan yhdyskuntajätekaatopaikan ja suoto- ja huleveden laadusta eikä vesipäästöistä pintaveteen. Asiassa ei näin ollen ole arvioitavissa, onko maankaatopaikka-alueen suoto- ja hulevesistä aiheutunut ja voiko maisemoidulta maankaatopaikka-alueelta aiheutua ympäristön pilaantumista. Lisäksi asiassa on jäänyt epäselväksi, onko hakemuksessa esitetyt vesienhallintatoimet riittävät siten, että maankaatopaikan ja sen yhteydessä olevan yhdyskuntajätekaatopaikan ja suoto- ja hulevesistä aiheutuva ympäristön pilaantuminen tulee ehkäistyksi ja rajoitetuksi mahdollisimman vähäiseksi ympäristönsuojelulain 7 §:n 1 momentin mukaisesti.

Selvitys maankaatopaikalla syntyvän suoto- ja huleveden hallitusta keräämisestä ja johtamisesta on edellä mainituin seikoin puutteellinen.

Hallinto-oikeus katsoo, että asiassa ei näin ollen ole arvioitavissa, ovatko maankaatopaikan ja sen yhteydessä olevan yhdyskuntajätekaatopaikan suoto- ja hulevedet kerättävissä ja johdettavissa hakemuksessa esitetyn järjestelyin siten, että maankaatopaikkakiinteistön ulkopuolisille kiinteistöille ei aiheudu jätelain 13 §:n 2 momentin eikä ympäristönsuojelulain 16 §:n maaperän pilaamiskiellon ja saman lain 17 §:n pohjaveden pilaamiskiellon vastaista seurausta. Näin ollen asiassa ei ole arvioitavissa, onko maankaatopaikan ojitus tehtävä valituksessa vaaditusti eikä sitä, onko hakemuksessa esitetty vesienhallinta riittävä estämään vesipäästöstä aiheutuva haitallinen seuraus haitankärsijöiden kiinteistöillä.

Rajanaapureiden talousvesikaivojen tarkistus ja puhdistus

Valituksessa on vaadittu talousvesikaivojen tarkistusta ja puhdistamista. Valituksen mukaan kiinteistön kaivot eivät ole läjitysalueen johdosta talousvedeksi käyttökelpoisia. Valitukseen liitetyn muistutuksen mukaan Kaharintien varteen on rakennettu kunnallinen vesijohto. Valitukseen liitetyn muistutuksen mukaan naapurustojen vesikaivot on otettava tarkkailun piiriin.

Hakemuksessa ei ole selvitystä, onko alueella talousvesikäytössä olevia kaivoja eikä tietoa kaivojen veden laadusta. Hallinto-oikeus katsoo, kun otetaan huomioon asiasta saadussa selvityksessä esitetty tieto maankaatopaikan ympäristön maankäytöstä, hakemuksessa olisi tullut olla selvitys maankaatopaikan naapuruston asuinkiinteistöjen kaivoista ja niiden käytöstä. Hakemus on tältä osin puutteellinen.

Näin ollen hallinto-oikeudessa ei ole arvioitavissa, onko talousvesikaivojen tarkkailusta tarpeen antaa ympäristönsuojelulain 62 §:n tarkoittamia tarkkailua koskevia lupamääräyksiä. Hallinto-oikeus toteaa selvyyden vuoksi, että talousvesikaivojen tarkastus ja puhdistus eivät ole ympäristölupamenettelyssä käsiteltäviä asioita.

Pintavesitarkkailu

Valituksessa on katsottava vaaditun pintavesitarkkailun lisäämistä haitankärsijöiden kiinteistöillä ja päästöjen seurannan ja hallinnan sisältävää jälkihoitosuunnitelmaa.

Hakemuksen mukaan alueen suotovesistä otetaan näyte kerran vuodessa. Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 17 on määrätty toimitettavaksi yksityiskohtainen pohja- ja pintavesien tarkkailusuunnitelma ennen maisemointitöiden aloittamista. Suunnitelmaan tulee sisällyttää tiedot käytettävistä tarkkailupisteistä, näytteidenoton ajoittamisesta sekä näytteenottomenetelmistä. Suunnitelmaan tulee sisällyttää myös referenssinäytteenotto. Tarkkailua tulee jatkaa vuosittain jälkitarkkailuna suunnitelman mukaisesti. Jälkitarkkailu voidaan lopettaa, kun tarkkailutulosten perusteella voidaan varmistua, että vaikutuksia ympäristöön ei ole.

Sinänsä ympäristönsuojelulain 64 § mahdollistaa toiminnanharjoittajan laatimaan tarkkailusuunnitelma erikseen lupa- tai valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi. Hallinto-oikeus katsoo ottaen huomioon valituksessa esitetty ja erityisesti se, että maankaatopaikan ojan 2 vedet johdetaan yksityishenkilöiden kiinteistöille ja se, että asiassa on jäänyt epäselväksi, kuinka maankaatopaikalla toteutetaan itä-, pohjois- ja länsipuolen sekä kaakkoisosan vesienhallinta, että hakemuksen olisi tullut sisältää tarkkailusuunnitelma ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 ja 2 momenttien tarkkailumääräysten antamiseksi. Näytteenottopisteiden sijaintitietojen puuttuessa asianosasilla ei ole ollut mahdollisuutta osallistua lupakäsittelyyn riittävin tiedoin. Hallinto-oikeus kiinnittää huomiota myös siihen, että hakemuksessa on esitetty suotoveden tarkkailu ja lupamääräyksessä 17 pintavesitarkkailu. Hallinto-oikeus katsoo ottaen huomioon maankaatopaikan ja sen yhteydessä olevan yhdyskuntajätekaatopaikan yhteenlaskettu toiminta-aika, puutteelliset tiedot niille sijoitettujen jätteiden laadusta sekä vaikutuksista ja maankaatopaikan sijainti asuinkiinteistöjen välittömässä läheisyydessä, että näytteenottosuunnitelman perusteena on tarpeen olla selvitys suoto- ja hulevesien laadusta ja kuormituksesta. Hakemus ja lupamääräys 17 ovat näin ollen puutteelliset, eikä hallinto-oikeudessa ole arvioitavissa, onko valituksessa vaaditusti tehtävä päästöjen seuranta ja pintavesitarkkailu valituksessa vaaditusti. Hallinto-oikeus toteaa edelleen, että hakemukseen olisi tullut sisällyttää maankaatopaikka-alueen jälkihoitosuunnitelma ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin kohdan 5 mukaisten lupamääräysten antamisen perusteeksi.

Maisemoinnista

Valittajat ovat vaatineet alueen länsiosan noin kolmen hehtaarin alalla olevan läjitysalueen maisemointia valituksessa vaaditusti, kuten nurmettamista ja havupuuistutuksia.

Hakemukseen ei ole liitetty eikä valituksenalaisessa päätöksessä ole velvoitettu laatimaan maankaatopaikan maisemointisuunnitelmaa.

Hallinto-oikeus katsoo, että hakemukseen liitetyt tasaus- ja muut piirustukset eivät ole riittäviä selvityksiä maankaatopaikan maisemoinnista. Maisemointisuunnitelma on yleisesti ja vakiintuneesti käytössä maankaatopaikkatoimintaa lopetettaessa sekä olennainen osa lopettamistoimia. Näin ollen hallinto-oikeudella ei ole käytettävissä olevan tiedon perusteella arvioitavissa, onko läjitysalueen maisemointi tehtävä jäte- tai ympäristönsuojelulain perusteella tai kaavoituksellisin seikoin valituksessa vaaditusti.

Maankaatopaikan vakuudesta

Valittajat ovat vaatineet ympäristönsuojelulain mukaisen vakuuden asettamista.

Asiassa on kyse maankaatopaikan lopettamista ja maisemoinnista. Valituksessa on katsottava tarkoitettun ympäristönsuojelulain tarkoittamaa

jätevakuutta. Hallinto-oikeus katsoo, että ottaen huomioon toiminnan luonne ja jätteenkäsittelyn päättymisen, ympäristönsuojelulain 59 §:n vakuuden tarkoitusta ja sillä katettavia kustannuksia koskevat säännökset, ei ympäristönsuojelulain tarkoittaman jätevakuuden asettaminen ole tarpeen.

Muut valitusperusteet

Valituksessa vaadittu lukittavana pidettävä portti ja alueella harjoitetun toiminnan päättymisestä kertova tiedote ovat sinänsä asianmukaisia maankaatopaikan lopettamiseen liittyviä toimia. Lupaviranomaisen on asiaa uudelleen käsitellessä tarpeen arvioida, onko annettava lupamääräyksiä siitä, millä tavoin tulee varmistetuksi, että maankaatopaikka on poistettu käytöstä eikä aluetta enää käytetä läjitystoimintaan tai onko käytöstä poistamisen varmistaminen hoidettavissa valvonnallisin menettelyin.

Rajamerkkien paikalleen saattamista koskeva vaatimus ja yksityistien käyttöoikeutta koskeva asia eivät ole ympäristönsuojelulain mukaisissa lupa-asioissa käsiteltävä asia. Hallinto-oikeus hylkää näin ollen rajamerkkejä koskevan vaatimuksen eikä lausu enemmälti yksityistieasiasta. Hallinto-oikeus toteaa selkeyden vuoksi, että yksityistietä koskevan mahdollisen asiavirheen korjaamisessa toimivaltainen viranomainen on lupaviranomainen hallintolain 50 §:n mukaisesti.

Korvauksista säädetään ympäristönsuojelulain 125 §:ssä. Lupa-asian yhteydessä on määrättävä korvattavaksi vesistön pilaantumisesta aiheutuvat vahingot. Hallinto-oikeus hylkää siten vaatimuksen lisätä päätökseen lupamääräyksiä kuolleiden puiden ja muiden kaatopaikan toiminnasta aiheutuneiden haittojen korvaamisesta.

Jätelain mukainen uhkasakko ja teettämishukka hankkeen toteuttamisen aikataulun noudattamiseksi ovat luvan valvontaan kuuluvia jätelain 13 luvun mukaisia asioita, eivät ne sisälly ympäristölupamenettelyssä käsiteltäviin asioihin. Hallinto-oikeus hylkää näin ollen edellä mainitut vaatimukset.

Yhteenveto

Edellä esitetyn perusteella valituksenalainen päätös on kumottava ja palautettava uudelleen käsiteltäväksi. Hakemuksen puutteellisten selvitysten vuoksi asiassa ei ole arvioitavissa, täyttyvätkö luvan myöntämisen edellytykset ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaisesti.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 16 §, 17 §, 125 § ja 137 §

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §, 3 §, 4 §, 6 §, 14 § ja 15 §

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Ruskon kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Velvollisuus ilmoittaa päätöksestä

Mikko Jokelan on viipymättä tämän päätöksen saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista yhteisen kirjelmän allekirjoittaneille.

Ilmoitusvelvollinen on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **28.11.2024**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden ylituomari Riikka Mäki ja lainoppinut hallinto-oikeustuomari Janne Marttila sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Jaakko Heinolainen. Asian on esitellyt Jaakko Heinolainen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta	Mikko Jokela asiakumppaneineen
Jäljennös maksutta	Ruskon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
	Ruskon kunnan terveydensuojeluviranomainen
	Ruskon kunnanhallitus
	Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
	Etelä-Suomen aluehallintovirasto / Ympäristölupavastuualue
	Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>